

Bij de cover:

Mensen in de marge

Over mensen die de kantjes er af lopen, of aan de zijkant moeten toekijken, soms door ongelukkige omstandigheden, soms een levenskeuze. De fotografen van de stadsbiografie geven u een jaar lang 'marginalen'. Ze doen u nadenken over wat 'in de marge' betekent.

Wie zijn ze?

Waar komen ze vandaan?

Waar gaan ze naartoe?

Na het feest

"Vlakbij de Beurs stapt een feestvierder in een taxi na de Belgian Pride Parade."

©Stadsbiografie/Mehran Khalili

Maart in De Markten

> Evenement

Salon Dansant 33 met The Jacquelines

Met "The Jacquelines" zetten Iris Berardocco, Eva Buchmann en Sara Raes de traditie van de Andrew Sisters verder, weliswaar met eigen composities in "Sisters"-stijl. De liedjesteksten zijn in de 21ste eeuw geschreven, met een verrassend eindresultaat tot gevolg.

De drie zangeressen worden ondersteund door een heftig swingend jazzcombo. Na het concert draait DJ Oxana voor de dertigste keer ten dans!

Zondag 20 maart om 15 u (deuren: 14 u)

Toegang: 5 euro

©Jan Dhondt

> Theater

D°eFFeKt speelt Woyzeck

De aarde is zo heet als de hel.

Ik heb het ijskoud.

Ijskoud.

De hel is koud.

Zullen we wedden?

Soldaat Woyzeck rent door het leven als een open scheermes. Hij doet allerlei klusjes om een schamel stukje brood op de plank te brengen. Voor vrouw en kind.

Woyzeck is barbier, stokkenschijder en proefkonijn. Hij worstelt met het leven, is eerlijk en kwetsbaar in een wereld waar schijn troef is. In een wereld waar de kapitein Woyzeck gebruikt om zijn eigen onvolkomenheden te verantwoorden en waarin de dokter denkt heer en meester te zijn over mens en dier. Marie, Woyzecks vrouw, hunkert naar een ander leven en laat zich verleiden door een protserige tamboermajoor.

Over een koude wereld en een warme dood.

Spel: Henk Dheedene, Lindsay Jacobs, Yannick Joos, Peter Pype, Sandrine Sallets, Marie-Christine Stoffen - Regie: Nimfa Tegenbos - Tekst: naar Georg Büchner

De Kriekelaar, Gallaitstraat 86, 1030 Schaarbeek

Donderdag 24 maart, vrijdag 1 april

en zaterdag 2 april 2011 telkens om 20 u

9 euro (Cultuurwaardebon welkom)

Info en reservatie: De Kriekelaar, 02 245 75 22

> Tentoonstelling

Drawing in an expanded field

“Drawing in an expanded field” toont werk van Amélie de Beaufort, Benoît Félix, Guy Massaux, Cambyse Naddaf, Aurélie Gravelat, Didier Decoux, Vincent Delpierre, Charles de Lantsheere, Bruno Goosse, Swann Mahieu, Laurent David, Jean-François Fontaine, Esther de Patoul, Lin Yao Kai en Laura Lisbon in een tentoonstelling opgezet in het kader van 30 jaar tekenatelier in de 300jarige Academie van Schone Kunsten van de stad Brussel

Nog tot en met 3 april, dagelijks (behalve maandag) van 12u tot 18u.

Toegang gratis.

Info: De Markten, 02 512 34 25

www.demarkten.be

demarkten@demarkten.be

Amélie de Beaufort drukt op polyester

> Cursussen en lezingen

Uitdagend Brussel Brussel en zijn rand

Caroline Van Wynsberghe zal in haar lezing de nadruk leggen op vormen van samenwerking tussen de gemeenten, de gewesten, de twee Brabanden over gewestgrenzen heen. Het gaat hier telkens om uiteenlopende bestuursniveaus, om actoren met wisselende bevoegdheden.

Dinsdag 22 maart om 20 u

Org. Ism Masereelfonds Brussel en BRIO

Meesterwerken uit 400 jaar operaliteratuur

Otello van Verdi

Verdi was niet aan zijn proefstuk toe in verband met Shakespeare op muziek zetten (MacBeth), maar in Otello ging hij tot het dramatisch uiterste. De muziek is de wervelwind die de jaloerse geest van Otello veruiterlijkt. Zelden heeft men zo'n dramatiek en tragiek weten te vermengen tot een operatisch paroxisme.

Maandag 14 maart om 14 u

Capriccio van Strauss

De laatste opera van Richard Strauss werd een van de topwerken uit zijn lange leven en dito carrière. Zowel inhoud als vorm zijn uiterst origineel. Bij aanvang lijkt het om een banaal verhaal te gaan maar al gauw gaat het over de hamvraag in opera: wat is het belangrijkste in opera: het woord of de muziek?

Maandag 28 maart om 14 u

150 jaar Victor Horta

Art nouveau gaat bij Horta verder dan architectuur. Ook inrichting, afwerking en meubilair ontwerpt hij in functie van het to-

tale project. Horta evolueert ook in zijn werk: wie herkent de hand van Horta in het Centraal Station van Brussel? Er zijn ook de verdwenen gebouwen die geen getuigenis meer kunnen afleggen, met het Volkshuis als schrijnend voorbeeld.

De lezing wordt gegeven door Jos Vandenbreeden, directeur van het Sint-Lucasarchief.

Zaterdag 26 maart om 10 u

Info en reservatie: vtbKultuur Brussel-oost: 0486 83 42 58

Org. ism. vtbKultuur Brussel-oost

Kunst uit overtuiging

In deze nieuwe reeks laten we kunstkenner en –minnaars over de invloed van hun levensovertuiging op hun appreciatie van kunst aan het woord.

Beeldende kunst en protestantisme

Hugo Van de Walle bespreekt het onderwerp zoveel mogelijk aan de hand van concreet beeldmateriaal. Eerst gaan wij op bezoek in Wittenberg bij Lucas Cranach de Oude, de vriend van Martin Luther. De Beeldenstorm van 1566 in de Nederlanden komt natuurlijk ook aan bod. De belangstelling binnen het protestantisme voor de beeldende kunsten groeit, maar de theologen hebben behalve uitzondering geen aandacht voor de beeldende uitdrukkingen. Zij zijn mensen van het woord.

Protestantse Kerk, Nieuwe Graanmarkt

Woensdag 2 maart om 20 u

De joodse muziek

Het is onmogelijk om een globale definitie te geven van dé joodse muziek. Wel is het erg boeiend bloot te leggen op welke manier de joodse minderheden zich lieten inspireren door de omliggende culturen om een ‘eigen muziek’ te maken die beantwoordt aan de spirituele, artistieke, religieuze en sociologische behoeftes van de gemeenschap.

Zangeres Zahava Seewald, tevens conservator in het Joods museum van België leidt het onderwerp in.

Woensdag 30 maart om 20 u

> Te Gast

Film: *Illégal*

“*Illégal*” een film van Olivier Masset-Depasse, vertelt het verhaal van de Russische Tania die met haar 14-jarige zoon Ivan illegaal in België verblijft. Tot Tania op een dag gearresteerd wordt en in een gesloten centrum verdwijnt, gescheiden van haar zoon...

Donderdag 17 maart 20u., Witte Zolder. Gratis toegang
Organisatie & info: *ABVV Jongerendienst, 02 552 03 63*
wouter.vanaelst@abvv.be

Lunchdebat ‘Kinderen en gezinsgeweld’

Dr. Johan Marchand, pediater UZ Brussel en Hilde Genetello, psycholoog gaan in op het ontstaan en de vormen van gezinsgeweld en de effecten op kinderen, zowel als slachtoffer als getuige. Zo kan de rol van getuigen, hulpverleners en beleidsmakers of de invloed van maatschappelijke factoren aan bod komen.

Woensdag 23 maart van 12u tot 13u30, Spiegelzaal,
Deelname: 7 euro (lunch inbegrepen).
Inschrijven info@viva-svv.be of 02 515 17 25. Organisatie:
VIVA-Socialistische Vrouwen in samenwerking met Zij-kant,
Instituut voor Gelijkheid van Vrouwen en Mannen.

Is er ook verandering mogelijk in Israël en Palestina?

De volksprotesten in Tunesië en Egypte luiden een nieuw tijdperk in het Midden-Oosten in. De bevolking komt massaal op straat om verandering af te dwingen. Is die wil tot verandering ook aanwezig in Israël en de Palestijnse gebieden? Er is alvast één cruciale hefboom: een dynamisch middenveld. Het ACV, Broederlijk Delen en Pax Christi onderhouden er nauwe contac-

ten mee en organiseren geregeld missies en vredespelgrimages naar de regio.

Brigitte Herremans, Midden-Oostenspecialiste; Daniël Alliët en Thérèse Coens, vredespelgrims en Veerle Verleyen, LBC-NVK secretaris gaan na waar verandering mogelijk is. Ze maken een analyse van de situatie op het terrein. Hierbij tonen ze ook hoe de veranderingen in het Midden-Oosten een weerslag hebben op de situatie in Brussel. Daarnaast brengen ze getuigenissen over organisaties zoals de Palestijnse Circusschool, de Israëlische ex-soldaten van *Breaking the Silence* en de Arabische vakbeweging *Sawt el-Amel* in Israël.

Vrijdag 11 maart 19u30, Middenzolder. Inkom gratis.
Nederlands, met vertaling naar het Frans.

Passa Porta festival

Van 24 tot 27 maart 2011 strijkt het Passa Porta Festival neer in Brussel. Vier dagen lang klopt het hart van de grootstad op het ritme van dit unieke literaire evenement. Op het programma staan een honderdtal ontmoetingen, ontdekkingen, lezingen en debatten rond het thema van deze editie: *On the move*. Op zondag 27 maart vinden een aantal activiteiten plaats in De Markten.

10u30 > 11u45

Vrouwen van Afghanistan

Ontbijtprogramma met 4 schrijfsters en 1 journaliste. Afghanistan staat niet meteen bekend als een vrouwvriendelijk land. Wat met de Afghaanse vrouwen die schrijven? Komen ze aan bod? En waarover schrijven zij die in Europa wonen?

Aan het woord: de Afghaans-Franse schrijfster Spojmai Zariab en de Afghaans-Nederlandse schrijfsters Tahmina Akefi, Shakila Azizzada en Mashal Harir. Ook te gast is de Nederlandse journaliste Deedee Derksen die het boek ‘Thee met de Taliban’ schreef. Gastheer: Gie Goris.

Een uitgebreid Afghaans ontbijt wordt aangeboden voor 4 euro.

12u30 > 13u30

Hans Keilson, De bewogen 20ste eeuw

De 102-jarige auteur Hans Keilson vluchtte als jonge Duitse jood naar Nederland. Zijn biografisch getinte werk (In de ban van de tegenstander, *Komedie in mineur*, *Het leven gaat verder*) uit de jaren ‘40 en ‘50 peilt naar de gronden van het nazisme. Werner Trio (Klara) praat met de romanschrijver en psychoanalyticus Keilson over de universele literaire kracht die uitgaat van zijn werk, dat nu wereldwijd wordt herontdekt.

Org.: Het beschrijf, Vlaamse Club voor Kunst, Wetenschap en Letteren, Uitgeverij Van Gennep, Goethe-Instituut

14u30 > 15u15

Dichterspodium (Deel I)

Poëzie een genre waar vandaag maar weinig beweging in zit? Dit Dichterspodium met het beste wat de hedendaagse Nederlandstalige poëzie te bieden heeft overtuigt u van het tegendeel. In het eerste deel lezen de Vlaamse dichters Bart Meuleman (Omdat ik ziek werd), Paul Bogaert (De Slalom soft) en Eva Cox (Een twee drie ten dans) voor uit eigen werk.

15u30 > 16u15

Dichterspodium (Deel II)

Na een korte pauze vervolgt het Dichterspodium met drie prominente vertegenwoordigers van de hedendaagse poëzie uit Nederland: Tonnus Oosterhoff (Hersenmutor; Ware grootte), Nachoem Wijnberg (Divan van Ghalib) en Arjen Duinker (Buurtkinderen). Een buitenkans om dit bijzondere drietal in België samen aan het werk te horen.

Info: 02 226 04 51 - www.beschrijf.be - www.passaporta.be

Buren van De Markten > Anna Van Waeg

Anna Van Waeg speelde als kind rond het Jubelparkmuseum, waar ze nu hoofd is van de educatieve & culturele dienst. Als kind vond ze het gebouw maar niks...

De Vijfhoek: Je groeide op in de schaduw van het museum?

Anna Van Waeg: We woonden aan de plantsoenen. Ik herinner me dat ik de gevels van de huizen erg lelijk vond, donkergruijs, zwart, grijs. Dat was toen ook echt zo, het is pas veel later dat de omgeving hier opgeknapt werd, met inbegrip van de prachtige gevels van de art-nouveau-huizen.

DV: Was je hier graag als kind?

AVW: Helemaal niet, ik vond de stad niet prettig om wonen. Ik wilde, zoals mijn klasgenootjes, buiten Brussel wonen, ik wilde zelfs dat mijn vader een boer was. Maar zo was het dus niet, ik ben een echt stadskind. We kwamen naar het Jubelpark om te fietsen, om in de sneeuw te spelen. Fietsen mocht ik niet op straat, dat mochten alleen de jongens. Nu kom ik hier nog vaak in het park, tijdens de middag eet ik hier mijn lunch in de zon, 's avonds kom ik er lopen.

DV: Dat doe je niet in het stadscentrum?

AVW: Nee, het moet een beetje gezond en prettig blijven! De uitlaatgassen in het stadscentrum maken lopen er niet aantrekkelijk.

Maquettes van huizen - Indonesië

DV: Je hebt kunstgeschiedenis gestudeerd. Heeft dat met het museum te maken dat je in je kindertijd zo vaak zag?

AVW: Nee hoor! Ik ik zag dat museum gewoon niet staan, de architectuur ervan was niet erg aantrekkelijk, het was ver, groot en grijs. Er zijn ook letterlijk erg hoge drempels: het museum staat op een stenen sokkel, majestueuze trappen en daarvoor een zee van metaal: een plateau vol geparkeerde auto's. Op dat vlak valt er nog wel wat werk te doen.

DV: Dit museum maakt deel uit van een groter geheel.

AVW: Ja, het maakt deel uit van de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis waar ook nog de Hallepoort bij hoort, het MIM of Muziekinstrumentenmuseum en de Musea van het Verre Oosten in Laken, met de Japanse Toren, het Chinees paviljoen en het Museum voor Japanse Kunst.

DV: Het is hier één grote ontdekkingstocht...

AVW: Het museum herbergt verzamelingen van de prehistorie tot vandaag, uit de vijf continenten, zowel kunst als gebruiksvoorwerpen. Opmerkelijk is dat ook in het gebouw heel diverse stijlen bijeengebracht zijn. Het gebouw werd van bij het begin geconcipieerd als tentoonstellingsgebouw, anders dan bij veel andere musea het geval is. Een eerste vleugel werd in 1880 opgetrokken – naar aanleiding van de viering van 50 jaar België – de volgende dertig jaar werden nieuwe vleugels bijgebouwd. Net zoals de verzameling Kunstnijverheid – meubels, beeld-

houwkunst, wandtapijten, keramiek, glas, edelsmeedwerk etc. – las als een modellenboek voor ambachtslui, vormt ook de architectuur van de zalen een heus repertorium. Er is een exacte kopie van de Nassau-kapel, er is de neogotisch geïnspireerde kloostergang, de inkomhal ademt de verhoudingen van de neo-rennaissance, in de glazen koepels herken je vaag elementen uit de art deco.

DV: Het museum presenteert naast een vaste collectie ook tentoonstellingen?

AVW: Naast de permanente opstelling van verzamelingen Oudheid, nationale archeologie, kunstnijverheid en niet-Europese beschavingen, tonen we regelmatig tijdelijke tentoonstellingen zoals nu "Tussen hemel en hel. Sterven in de middeleeuwen". Schilderijen, manuscripten, gravures, voorwerpen, grafmonumenten en reconstructies, maar ook wapens en foltertuig, skeletten en grafgraven tonen hoe men van de 6de tot de 16de eeuw omging met de dood. Het leven in de middeleeuwen, via diverse aspecten van ziekte en dood, wordt bekeken vanuit historisch, kunsthistorisch, archeologisch en antropologisch standpunt.

DV: Je werkt hier al een hele tijd. Kwam je na je studies meteen hier terecht?

AVW: Zeker niet meteen. Voor ik hier als hoofd van de educatieve en culturele dienst begon, heb ik hier twee jaar gegidst. De educatieve & culturele dienst, twaalf mensen sterk, slaat de brug tussen de verzamelingen en het publiek. We hebben programma's voor scholen en verenigingen, kinderen en volwassenen, maar ook voor blinden en slechtzienden, op specifieke vraag of naar bepaalde maat... Zo hebben we bijvoorbeeld heel binnenkort een gezinsdag rond Zuid-Oost Azië.

DV: Wat zoeken scholen hier?

AVW: De scholen uit Vlaanderen komen voor zowat 75% naar de afdeling Egypte. Van zodra voor het nieuwe seizoen kan worden geboekt, slibben de maanden januari tot half juni heel snel dicht. Andere afdelingen zijn minder in trek. Het wordt wel steeds moeilijker voor de scholen om tot hier te geraken: het fileleed weet je, voor zo'n bus uit West-Vlaanderen hier geraakt! Maar we hebben ook een mooie samenwerking kunnen opzetten met Brusselse scholen, via de gemeenschapscentra. Dat is heel boeiend en veelzijdig werk waarbij kinderen echt creatief

kunnen zijn. We werken met hen momenteel rond de prachtige wandtapijten die je hier kan zien. Het project heet “Wondere wereld aan de wand” en de kinderen gaan samen met een educatieve medewerker aan de slag: door dezelfde houdingen aan te nemen als op het wandtapijt en die te tekenen, creëren ze een echt ‘tableau vivant’, een eigen levend wandtapijt. Of ze ontwerpen een modern wandtapijt door wat ze zien te vervangen door voorwerpen of figuren van nu. Door dit samenwerkingsproject komen hier nu veel Brusselse scholen voor het eerst en daar ben ik erg blij om.

DV: Wat kan ik me voorstellen bij een gezinsdag?

AVW: De gezinsdag aan het begin van de krokusvakantie, op 6 maart, staat in het teken van Zuid-Oost Azië. De zalen met de collecties Thailand, Cambodja, Indonesië en Vietnam werden onlangs opgefrist. Bedoeling is: kijken, beleven, doen en genieten.

DV: Iedereen is er welkom?

AVW: Ja, er zijn programma’s voor volwassenen, voor kinderen, jongeren én voor gezinnen.

Een primeur deze keer zijn de masterclasses. Maria Springael wijdt geïnteresseerden in in de principes van “tritik” en “plangi”. Dat zijn versieringstechnieken voor textiel. In een andere masterclass geeft de Cambodjaanse Yiphum Chiem initiatie in haar “danse batarde”: ze combineert hierbij hiphop, streetdance en traditionele dans.

Voor de kleintjes is er een heel leuke workshop: zij kunnen hun knuffels meebrengen en kunnen die dan pimpen, versieren met exotische sieraden die ze ontdekken in de zalen Indonesië, Thailand en Birma. Voor kinderen zijn er ook workshops. Initiatie in gamelan bijvoorbeeld, een specifiek muziekinstrument uit Bali en Java. Of schaduwpoppen maken en textiel decoreren of, samen met het hele gezin, de Vietnamese dans van de bamboes aanleren. Het hele evenement wordt trouwens opgeluisterd met diverse concerten en demonstraties van muziek en dans uit de regio.

DV: En er is een slotmoment?

AVW: Ja, Saling Asah, een Belgisch-Indonesische muziekgroep, zorgt met een slotconcert op de Balinese gamelan voor de kers op de taart.

DV: Dat wordt mooi! Ken je al die landen?

AVW: Doorheen wat ik hier ontdekte! Ik ben er nog niet geweest maar hoop er wel eens te gaan reizen. Vietnam is zo’n droom. Ik ben wel in China geweest en in Japan. Wat mij daar opvalt is de voorrang van de gemeenschap op het individu. Mensen voelen zich ook heel verantwoordelijk, ook voor hun omgeving.

DV: Anders dan hier?

AVW: Ik kan het hier wel erg vuil vinden, zeker in Brussel. Niet meteen in de buurt waar ik woon, aan het kanaal, maar wel in het echte stadscentrum, de metro bijvoorbeeld en de straten rondom de beurs. Het zijn daarom niet de bewoners die de stad zo vuil maken.... Ik zag in mijn buurt wel eens een bestelwagen stoppen en vuilzakken achterlaten.

DV: Wordt er dan niet genoeg gepoetst?

AVW: Ik zou denken van wel, je ziet toch onderhoudsploegen aan het werk. Vraag is: worden ze wel goed aangestuurd en opgevolgd? Ik heb vaak het gevoel dat hun werk niet veel uithaalt. Ook na hun passage blijft de metro smoezelig en vuil, je ziet amper dat er gepoetst werd.

DV: Heb jij zelf niet erg lang pal in het centrum gewoond?

AVW: Ja, 15 jaar lang, dat was aan de Plattesteenen. Ik woonde er graag maar het was er ontzettend druk. Een drukte die nooit ophield. Dag en nacht veel verkeer, dag en nacht mensen op straat en ook heel veel visuele drukte van winkels. Die drukte gaf op termijn een gevoel van agressie, of het nu ging over roepende of dronken nachtrakers, dan wel het lawaai van auto’s, of gewoon de mensen met bedrukte gezichten die je ’s ochtends tegen kwam op weg naar hun werk. Nu woon ik aan het kanaal, eigenlijk maar enkele straten verder, en toch is het er heel anders. Hier kom ik op weg naar het werk ouders tegen die hun kinderen naar school brengen, het is hier een woonbuurt en dus meteen anders van sfeer. Het kan hier ook heel erg stil en kalm zijn, van thuis tot aan de metro kom ik vaak geen

enkele wagen tegen. Toen het erg sneeuwde onlangs, bleven de straten hier dagenlang wit. De gevels van de huizen in de buurt zijn ook erg rustig, anders dan de drukte van de uitstalramen in winkelstraten.

DV: Je woont nu vlak bij het kanaal.

AVW: En ik zie het wanneer ik uit het venster kijk, dat water geeft zo’n rustig gevoel, en ook een heel groot gevoel van ruimte. Bovendien is er dat mooie licht: zalig!

DV: Geniet ervan!

Jubelparkmuseum,
Gezinsdag Zuid-Oost Azië, zondag 6 maart van 10 tot 19u
“Tussen hemel en hel, sterven in de Middeleeuwen”, nog tot
14 april, van 10 tot 17u (gesloten op maandag)
Info: www.kmkg.be, info@kmkg.be, 02 741 72 11

uitzicht op het kanaal

Bedrijvig Brussel > Dees Special Effects

In hartje Brussel, bijna vlak naast Manneken Pis ontdekten we een klein winkeltje dat zich specialiseert in vuurwerk en speciale effecten. Zaakvoerder Dirk "Dees" De Graeve verwelkomt ons en onder het nuttigen van een koffie in het dichtstbijgelegen café vertelt hij zijn verhaal.

Goochelaar

Dirk De Graeve, geboren in Kortrijk, getogen in Avelgem en woonachtig in Zwevegem begon zijn carrière als goochelaar. Hij toont ons onmiddellijk een truc: hij laat een zoutkoekje op zijn handpalm verdwijnen en grist het vervolgens op aan de onderkant van de tafel.

We hadden geen flauw idee hoe hij dat voor mekaar speelde.

Eind jaren 70 verzeele Dirk in de Magic Business. Hij verzorgde over de hele wereld, deels achter de schermen, tal van grote shows en werkte samen met bekende illusionisten (oa David Copperfield en Paul Daniëls) en paragnosten. "Het prille begin van de speciale effecten bestond louter uit één ontploffing en één klein fonteintje" zegt hij.

Via die wereld leerde hij Rick en Mick van het bedrijf Le Maitre kennen, de eersten die een ontploffing commercieel gemaakt hebben.

Hij heeft contacten kunnen leggen om zich in te werken in de Parijse amusementssector (Moulin Rouge, Milliardaire) en dat gaf hem een enorme boost om zich te specialiseren in de "Special Effects"

Na een tijdje kreeg hij daarvoor zoveel aanbiedingen dat hij zijn corebusiness, de goochelarij moest laten vallen.

Van Cleemput

Dees Special Effects is de enige officiële verdeler in België van het wereldbekende Engelse bedrijf "Le Maitre", de gespeciali-

seerde firma in binnenvuurwerk, ontploffingen en andere theateffecten. 70 à 80% van de artikelen die hier verkocht worden komen uit Engeland.

Vandaar dat Dirk regelmatig een bezoek brengt aan Mitcham, in de regio Groot-Londen, waar het bedrijf gevestigd is.

Een tiental jaar geleden nam Dirk de winkel in Brussel van de bekende vuurwerkmaker Van Cleemput over onder de huidige naam.

Dees is de bijnaam van Dirk, vandaar...

De nieuwe naam van de winkel (waar je vuurwerk, concepten en materiaal voor speciale effectenshows kan kopen en huren) sloeg niet meteen aan, zodat hij dan maar terug de naam "Van Cleemput" op de gevels liet bevestigen.

Voor alles wat met buitenvuurwerk te maken heeft, doet Dees nog beroep op de vakkundigheid en de ervaring van Van Cleemput, sinds jaar en dag (1886!) de Belgische vuurwerkmeesters. "Soms testen we zelfs het lichtere vuurwerk hier op straat uit" vertelt Dirk al lachend.

Gamma van producten

Men kan kiezen uit ongeveer 1000 artikelen. Een minimale stock is hier in de Eikstraat aanwezig, het vuurwerk is opgeslagen in een kleine bunker, die zich naast de winkel bevindt. Daarnaast heeft Dirk nog een depot in Kortrijk waar de rook- en vloeistofmachines bewaard worden en in Chapelle-Lez-Herlaimont waar het theatervuurwerk gestockeerd is in een grote bunker. De machines zijn omwille van hun goede kwaliteit bijzonder in trek, voor deze contacteer je Dees best goed op tijd.

Realisaties en klanten

In Londen heeft Dees al een Eiffeltoren van 22 meter hoog laten nabouwen vol met vuurwerkeffecten. Een bekend pretpark in de omgeving van Parijs kon zijn speciale effectenshow op de "rollercoaster" enorm appreciëren en nu is hij de hoofdleverancier van dat park.

De film-, theater-, opera en televisiewereld behoren natuurlijk tot de vaste klanten maar daarnaast levert hij zelfs aan de brandweer, die veel van zijn materialen gebruiken voor hun oefeningen en simulaties.

Particulieren doen eveneens beroep op hem voor de aankoop

van vuurwerkpakketten. Het vuurwerk van Pyrostar is specifiek bedoeld voor de Belgische markt. Voor evenementen kan men hier sneeuw-, confetti-, rook-, zeepbellen-, en schuimmachines huren of kopen.

Dirk "Dees" De Graeve runt de zaak met één werknemer, Stefan, die hij graag beschouwt als zijn "pupiel".

Voor de grote evenementen doet hij wel beroep op een installateur, die ter plaatse de effectenmachines en bijhorend materiaal bijstuurt.

Bij Dees worden enkel kwalitatieve en wettelijk toegelaten producten aangeboden.

Na al die jaren is Dees nog steeds niet uitgekeken op zijn werk. "Het geeft me een aangename voldoening telkens ik de toeschouwers bij het afsteken van het vuurwerk "Ooh" hoor roepen.

De verbazing en verwondering van de mensen wanneer het spektakel zijn hoogtepunt bereikt, ontroert me nog steeds en ook de gouden slagzin "wat je graag doet, doe je goed" heeft me altijd gestimuleerd in mijn beroepsbezigheden".

Dees Special Effects

Eikstraat 9 1000 Brussel

Tel: 02 513 23 05 – Fax: 02 503 37 77

Openingsuren: van dinsdag tot zaterdag
van 10u30 tot 12u30 en van 13u30 tot 18u

www.dees.be - deesfx@skynet.be - www.lemaitreltd.com

Stadschap Vijfhoek > Wetstraat Torenkoorts

De hoogbouw- en torenkoorts waarvan we dachten dat ze eind vorige eeuw volledig uitgeroeid was in Brussel steekt terug de kop op.

Recente colloquia, projecten en plannen hebben het steeds weer over de nieuwe opmars der torens. We wanen ons terug in de jaren zestig wanneer promotoren en politici de vreugden en deugden bezongen van Manhattanplannen en World Trade Centre torens. (Manhattan duikt trouwens terug op in de “luchtrechten” die men wil verkopen- al dan niet gebakken?)

Er was de Parijse tentoonstelling “De uitvinding van de Europese Toren” en het eraan gekoppelde colloquium “Torengebouwen en dichtheid” er is het in aanbouw zijnde Atenor project “Premium” een toren van 140 meter hoog en 42 verdiepingen aan het Vergotodok, er is de intentie van de Brusselse Regering om snel snel het (GBP-PRAS) Gewestelijk Bestemingsplan te wijzigen zogenaamd onder druk van de demografische ontwikkelingen en er is het PUL (Projet Urbain Loi-Stadsproject Wet) dat staat voor de metamorfose van de Wetstraat.

Christian de Portzamparc, Franse diva-architect won in 2008-2009 de wedstrijd voor het “restylen” van de Wetstraat. Hij vind de Wetstraat een grijze canyon van kantoren en auto’s en wil er opnieuw een echte stadswijk van maken met pleintjes, groen, winkels, restaurants, woningen én minder verkeer. Toegegeven het klinkt idyllisch maar “attention un train peut en cacher un autre”.

De werkelijke drijfveer van de initiatiefnemers (Brussels Gewest in de rug geduwd door Europa en de immo lobby) is uiteraard meer kantoren en een grotere densiteit, men wil in totaal van 490.000 m² naar 880.000 m² waarvan inderdaad 110.000 m² bestemd voor woningen en 60.000 m² voor handel.

Waar de Portzamparc oorspronkelijk sprak van een Wetstraat met slechts twee rijstroken, een tram en ruime voetgangers- en fietsersruimte spreekt men vandaag toch terug van drie rijstroken. En de tram??? De pleintjes en het groen worden ook in de schaduw gesteld door de onduidelijkheden die het liberale grondbeleid met zich brengen.

Het Brusselse Gewest heeft geen instrumenten om in de immobiliënmarkt drastisch in te grijpen, regulerend op te treden en een deel van de door het plan gecreëerde meerwaarde af te romen en te gebruiken voor de kwalitatieve aanleg van de stedelijke ruimte.

De torens zullen zeker verrijzen, want betekenen een zeer grote waardeverhoging voor de eigenaars van de gronden. De bestaande gebouwen zullen ongenadig gesloopt worden (ook al zijn vele nog maar pas gerenoveerd of gebouwd - duurzaamheid??). Maar wie zal de pleintjes en de parkjes betalen? Wat zal men doen opdat deze pleintjes en parkjes niet even vele leegten en winderige vlakten worden zoals we ze kennen in vele hoogbouwwijken?

Er mag gevreesd worden dat van het Portzamparcplan alleen de lucratieve delen worden gerealiseerd zoals men dat destijds ook met de CIAM (Congres International d’Architecture Moderne) principes heeft gedaan.

De Wetstraat en omgeving worden te grabbel gegooid aan de speculatie. Wait and see.

Marcel Rijdam

*(Illustraties Atelier Christian de Portzamparc, www.bing.com)
(Info: <http://www.brussel-toren.be/nl/home> en http://www.adt-ato.be/sites/default/files/pages/Ref0-PuL_Brochure_Web.pdf)*

Stadsberichten

Wat een beerput vertellen kan...

Het schaakcafé “Greenwich” in de Kartuizersstraat wordt gerestaureerd. Dat leidde tot een belangrijke vondst: een houten kom, vermoedelijk van voor de zestiende eeuw en die mogelijk gebruikt werd als eetbak. Ze werd gevonden in één van de drie beerputten onder het café. De archeologen gaan verder met hun opzoekingen. Ze zullen de inhoud van latrines zeven in de hoop nog meer ontdekkingen te doen, meer bepaald over het dagelijks leven in het vroegere Brussel.

Café De Markten presenteert Winter Sessions

Op donderdag 24 maart om 20u nodigt Café De Markten u uit om te genieten van 4 kortfilms van jonge Belgische regisseurs. Op zaterdag 26 maart kan je dan om 21u terecht in café De Markten voor een concert van het Tsutsu Trio met hun unieke mix van funky grooves en soulful jazz. Kom, luister en geniet van de muziek van Gregor Siedl op de saxofoon, Mike Delaere op double bass en Jens Bouttery op de drums.

Info: Café De Markten, 02 513 98 55 h.kirschner@yahoo.com

Binnenstad wordt fiets- en voetgangersvriendelijker.

Er zijn nogal wat wegeniswerken op til in het centrum van Brussel. Nee, de centrale lanen, dat duurt nog wel even. Maar de buurt rond de Dansaertstraat zal er anders gaan uitzien en dat wordt wettelijk voor automobilisten.

Op de Oude Graanmarkt werden kortgeleden verdwijnpaaltjes geplaatst, wat ertoe moet leiden dat het autovrije plein inderdaad autovrij blijft. Mooi idee voor de lente die eraan komt!

Maar nog twee stukjes binnenstad zullen het (bijna) zonder koning auto moeten stellen. Voor het jeugdtheater Bronks op de Varkensmarkt wordt een gedeelte omgevormd tot een driehoekig plein. Het wildparkeren zal er hopelijk stevig aan banden worden gelegd.

Ook de Moutstraat, die weleens gemeenzaam schoolstraat wordt genoemd, zal “woonerf” worden. Maximum 20 kilometer per uur dus. In het midden wordt de straat opgehoogd tot een soort plein dat een ontmoetingsplek zou moeten worden. De scholen zelf dringen daar al langer op aan en ook een aantal jeugdorganisaties, zoals JES, zijn sinds een hele tijd vragende partij. Het zal in ieder geval veiliger en prettiger worden voor de schoolkinderen.

De Dansaertstraat zou versmald worden ter hoogte van de Oude Graanmarkt. De voetpaden worden breder, er komt een afgescheiden fietspad en de rijstroken worden beperkt tot één strook per rijrichting. En er zou ook een verkeersdrempel komen. Bedoeling is dat er minder snel zou gereden worden en dat is nodig, want zone 30 of niet, zebrapaden of niet, er wordt behoorlijk geraced. Dat gebeurt ook op zeer drukke momenten, zodanig zelfs dat het verwonderlijk is dat er niet meer ongevalen gebeuren.

De werken zullen in principe starten in de loop van 2011 en ergens in 2012 afgelopen zijn.

Niet iedereen is even blij met al deze interventies. Er zijn bewoners die vinden dat er te weinig aandacht is voor hen. Autorijden moet nog mogelijk blijven voor wie dat wenst, zo vinden ze. Ze hebben er niet noodzakelijk iets op tegen dat de stad fiets- en voetgangersvriendelijker wordt, zoals de bedoeling is met deze ingrepen, maar ze willen ook nog met de wagen op stap kunnen en vrezen dat dit hen steeds moeilijker wordt gemaakt.

Jouw wijk: de leukste van Brussel!

In maart gaat stadsradio FM Brussel op zoek naar de “leukste wijk van Brussel”. De radio wil te weten komen welke wijk het leukst is om in te leven, om te gaan winkelen, om uit te gaan. De winnende wijk krijgt de titel van “Leukste Wijk van Brussel” én een geweldig FM Brussel wijkfeest met live uitzending in het hartje van de wijk.

Hoe werkt het? Van 1 tot 11 maart dragen luisteraars hun favoriete wijk voor tijdens radio-uitzendingen. In de volgende weken wordt er gestemd en worden wijken in de belangstelling gebracht met informatie over naam en geschiedenis van de wijken, rubrieken over de eigenheid, voorstellen van uit-tips als cafés, parken, fuifzalen... Op 28 maart wordt de winnaar bekendgemaakt!

Wil je jouw wijk laten winnen?

Info op 02 800 08 28 of bart@fmbrussel.be

Belgium in exile

In de inkomhal van het Algemeen Rijksarchief loopt een boeiende tentoonstelling over de Belgische regering, vluchtelingen en soldaten in Groot-Brittannië tijdens de periode 1940-1944. België maakt er deel uit van een klein, maar vrij en strijdvaardig Europa in ballingschap.

Aan de hand van talrijke overheids- en privé-archieven, bewaard in het Rijksarchief en recent geopend voor onderzoek, komen diverse aspecten van de Belgische samenleving in ballingschap aan bod. Nooit eerder getoonde documenten werpen daarnaast nieuw licht op het beleid van de Belgische regering in Londen. Een aanrader!

Nog tot 3 april in het Algemeen Rijksarchief, Ruisbroekstraat 2, 1000 Brussel. Gratis toegang.

Info: www.arch.be, communicat@arch.be, 02 513 76 80

Bataaf in Brussel > Hoera, we leven steeds langer!

Goed nieuws: we worden steeds ouder. In 2008 was de gemiddelde levensverwachting in België meer dan 80 jaar. En het gaat maar door. Volgens wetenschappers kunnen we op den duur misschien wel 120 jaar oud worden.

In de middeleeuwen werd een mens in onze streken gemiddeld maar 40 jaar. Een mooie tentoonstelling in het Jubelparkmuseum laat nog tot 24 april zien hoe de middeleeuwse mens met de dood omging. U kunt er zich vergapen aan schedels en skeletten en grafstenen, ik waar schuw maar, en u kunt er zien hoe dicht de mens in die tijd bij de dood stond.

Met het stijgen van de gemiddelde leeftijd proberen we ook de confrontatie met de dood wat uit te stellen. Veel kinderen hoeven niet naar de begrafenis van opa en oma, en opa en oma zelf sterven discreet en op afstand in het bejaardenhuis.

Want dat is het slechte nieuws, we kunnen dan wellicht veel ouder worden dan vroeger, op het laatst leggen we toch allemaal het loodje. Niet getreurd, er valt in afwachting van het onvermijdelijke op dit ondermaanse veel te genieten. En ook rond de dood zijn de keuzemogelijkheden groter dan ooit.

In de middeleeuwen was in deze contreien iedereen katholiek, een andere keuze was er praktisch niet. Dat betekende dus dat veel van de rituelen rond de dood geregistreerd werden door de katholieke kerk. Of u in de kerk zelf begraven werd of er buiten hing af van uw positie in de maatschappij. Iemand die zelfmoord had gepleegd mocht niet in gewijde grond worden begraven, zelfs voor een baby die stierf voordat men het arme kind had kunnen dopen mocht dat niet.

Andere tijden, andere zeden. In Brussel zijn de mogelijkheden thans groter dan ooit, begraven, verbranden, u zegt het maar. Het een sluit het ander bovendien niet uit. De katholieke kerk heeft sinds de middeleeuwen wel heel wat water in de wijn gedaan.

En ook andere geloven komen in Brussel goed aan hun trekken. Joden, protestanten, moslims, er is voor iedereen in Brussel wat wils. Want ook moslims hoeven sinds enkele jaren hun dierbaren niet naar het land van herkomst terug te sturen, maar kunnen in Evere terecht. De as mag tegenwoordig mee naar huis worden genomen. U kunt die dan in een urn bewaren, of uitstrooien in uw tuin, goed voor het milieu. Een vriend van mij in Zwitserland bewaarde de as van zijn vrouw in de salon. Iedere keer als ik na haar dood een borrel bij hem dronk en wij het glas hieven riep hij: "Op Hélène!" Wij namen dan ieder een flinke slok, en dronken vervolgens op elkaars gezondheid, en dachten aan Hélène, die er helaas niet meer bij was. Nog maar een glas dus, het was allemaal zo droevig. Van deze vorm van rouwverwerking wordt men wel dronken. Naar gelang uw geloof wordt u begraven. Bij joden en katholieken zijn er uitgebreide ceremoniën, die de nabestaanden helpen bij het verwerken van hun leed. Als u bijvoorbeeld katholiek en Franstalig bent, en voor voornaam en belangrijk wilt doorgaan laat u bij voorkeur de uitvaart-

mis opdragen in de kerk van de Terkamerenabdij. U laat vriend en vijand via een advertentie in *La Libre Belgique* weten dat u dood bent. U bent daarvoor natuurlijk wel aangewezen op uw nabestaanden, maar die vinden het meestal prachtig in de advertentie te vermelden dat u baron was, enfant de Marie of oudverzetstrijder. Verder huurt u een goed koor in, en een paar goede solisten. Als uw nabestaanden niet geroerd zijn door uw verscheiden zijn ze dat wellicht wel door de muziek. In paradisiem deducant te angeli doet het altijd goed.

Als u atheïst bent, of eigenlijk niet zo goed weet of er een god is, agnost dus, zult u het zonder troostrijke rituelen moeten doen. Dan komt u wellicht in het crematorium terecht, in Brussel treffend gelegen aan de Stillelaan. Als u wilt kunt u een lijstje met mooie muziek achterlaten die bij de afscheidsceremonie ten gehore moet worden gebracht. Een goeie spreker, die met mooie woorden uw verdiensten opsomt helpt wel een beetje. Maar echt gezellig is het daar niet, je bent nog niet klaar met het bewijzen van de laatste eer aan de dierbare overledene of de volgende stoet rouwenden komt er al aan.

De eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat dit soort oplossingen het toch niet halen bij een mooie kerkdienst. Omdat u er zelf toch niet meer in levende lijve bij bent is het wellicht aan te raden om het aan uw nabestaanden over te laten om te beslissen hoe u begraven wordt.

U kunt tenslotte ook nog in uw wilsbeschikking schrijven: ik stel mijn lichaam ter beschikking van de wetenschap, veel plezier er mee! Maar opgepast, ik heb gehoord dat je nabestaanden dan een jaar of wat later de botjes thuisgestuurd krijgen.

Kortom, wat een gedoe, ik denk er voorlopig liever niet te veel over na.

Hans Vossen

Berichtjes van hier en ginder

Verenigingen en andere leuke activiteiten

De Vlaamse Club voor Kunst, Wetenschap en Letteren organiseert op zondag 6 maart om 11u een begeleid bezoek aan de tentoonstelling "Venetian and Flemish" Masters in Bozar, Koningsstraat 1000 Brussel.

Op 14 maart is er een voordracht met Prof. dr. Herman Matthijs over "Het Obama effect, wat na de tussentijdse verkiezingen?" Afspraak om 19u45 in "Den Cruywaeghen" op de Grote Markt.

Info en inschrijvingen: info@vlaamseclubbrussel.be www.vlaamseclubbrussel.be

In het kader van de reeks "Beeldbrekers" zal Kris Peeraer een lezing geven over India: interculturaliteit in de praktijk. Dinsdag 1 maart, 20u in De Pianofabriek, Fortstraat 35A, 1060 Brussel. Inkom 4/5 euro

Info: [Masereelfonds](http://www.masereelfonds.be), 02502 38 80 www.masereelfonds.be

Middeleeuws Brussel trok geregeld ten strijde. Voor de rondleiding "In vuur en vlam!" worden drie oorlogscampagnes uit de 14de en 15de eeuw geplaatst in hun politieke en sociaal-economische context. Tevens: middeleeuwse kasteelarchitectuur, mobilisatiestrategieën en wapenarsenaal. "In vuur en vlam!" Een tour die baadt in bloed, zweet en tranen.

22 maart vanaf 18u30, vertrek en aankomst in Brussel centrum.

Info en verplichte inschrijven: brussel@davidfonds.be, 02 512 89 43

Den Dam verhuist. Vanaf 14 maart zullen het onthaal en het kantoor te bereiken zijn op het Gemeenteplein 13, 1160 Oudergem. De activiteiten vinden plaats in de lokalen op de Waversesteenweg 1789.

Info: 02 663 89 50, dendam@vgc.be www.den-dam.be

In de reeks "Een inleiding in de christelijke beeldtaal" organiseert Seniorenpastoraal Brussel 3 conferenties, waarin men kan ontdekken wat beelden vertellen over de beleving van de sacramenten, over geloven in de verrezen Christus en over twee grote boetingen.

*24 maart, 14u tot 16u, Vlasfabriekstraat 14, 1060 Brussel.
Info: Seniorenpastoraal – Myriam Vanden Nest,
02 533 29 24 (maandag en donderdag, van 13u30 tot 16 uur)
seniorenpastoraal@dommel.be*

De Gezinsbond Brussel organiseert de Tweedehandsbeurs van (zomer)kinderkleding tot 12 jaar, boeken, speelgoed en baby-uitzet op zaterdag 2 april van 13u tot 16u in De Rinck te Anderlecht. Iedereen kan komen aankopen (inkom gratis) maar verkopers moeten lid zijn van de Gezinsbond en vooraf een inventarislijst en etiketten aanvragen.

Info: 02 527 13 66 gezinsbond.brussel@scarlet.be

Helemaal vrijwillig

Kinderopvang KAV start een nieuwe dienst voor onthaalouders in Brussel en is daarvoor op zoek naar gemotiveerde mensen. Voorwaarden: 18 zijn, in Brussel wonen, goed met kinderen kunnen omgaan en bereid zijn tot bijscholing. Ook actieve grootouders komen in aanmerking.

Info: 02 246 51 82

colofon

Werkten aan dit nummer mee : Nora De Kempeneer, Pol Vervaeke, Etienne Philips, An Vandeveldel, Hans Vossen, Kurt Deruyter, Marcel Rijdams, Bart Azare, Barbara Boie en Mehran Khalili.

Foto's: De Markten en ingezonden

Lay-out: Grafische Groep Tuerlinckx Molenstede

Oplage: 7.400

Advertentiewerving: De Markten,
02 512 34 25, demarkten@demarkten.be

Verantwoordelijke uitgever: Isolde Boutsen
De Vijfhoek is het maandblad van De Markten,
Oude Graanmarkt 5, 1000 Brussel
02 512 34 25, demarkten@demarkten.be
www.demarkten.be
Met de steun van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

Steun De Vijfhoek : Uw steun blijft welkom op rekeningnummer 433-1147061-61 van De Markten met vermelding «steun De Vijfhoek».

Voor het aprilnummer van De Vijfhoek zijn teksten en aankondigingen welkom tot uiterlijk 12 maart.

Secretariaat: het secretariaat van De Markten is open van maandag tot donderdag van 9 tot 20u en op vrijdag van 9 tot 17u. Het secretariaat is ook open op zaterdag van 9 tot 13u, behalve tijdens de schoolvakanties.

EXTREME DROITE

**NON
MERCİ**

ACTİON POUR QUE VİVE BRUXELLES • ACTİE VOOR EEN LEEFBAAR BRUSSEL

ENTREEM RECHTS

**NEE
BEDANKT**